

§ 2. Termin, określony w art. 6 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 maja 1919 r. o koncesjonowaniu wyrobu i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad nimi (Dz. P. P. P. № 57 poz. 346), liczy się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*

630.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 11 sierpnia 1922 r.

o legalnych jednostkach miar, dozwolonych do dalszego tymczasowego używania na obszarze Ziemi Wileńskiej.

Na mocy art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. № 26, poz. 213) oraz na podstawie artykułów 1 i 24 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. № 15, poz. 211), oraz rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 r. (Dz. U. R. P. № 100, poz. 716) i z dnia 16 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 52, poz. 470), rozciągających moc obowiązującą dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. na tereny Ziemi Wileńskiej, zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszarze powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego, brasławskiego, dziśnieńskiego, dunilowiczowskiego i wilejskiego dozwala się używać aż do odwołania dla pomiarów objętości jako jednostek legalnych garncu równego czterem litrom i kwarty równej jednemu litrowi.

§ 2. W obrocie publicznym dozwala się posługiwania na obszarze, określonym w § 1, wzorcami miar, wyrażającymi miary, dotychczas na tymże obszarze używane, a niewymienione w dekrecie o miarach (Dz. P. P. P. r. 1919 № 15, poz. 211) lub rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 kwietnia 1919 r. o legalnych jednostkach miar (Dz. P. P. P. № 41, poz. 299), rozciągnięciem na obszar określony w § 1, rozporządzeniem z dnia 11 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 629), do dnia 31 grudnia 1922 r. o ile wzorce te były legalizowane we właściwym urzędzie miar, cecha legalizacji nie jest według przepisów tegoż urzędu przedawniona i wzorce same pozostają legalne i rzetelne.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze otrzymuje moc obowiązującą po upływie dwóch tygodni od daty ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*

631.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 18 sierpnia 1922 r.

w przedmiocie przepisów przejściowych o używaniu języka polskiego w sądownictwie i notariacie w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na mocy ust. 1 art. 36 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. № 73 poz. 497), w brzmieniu art. 1 ustawy z dn. 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. № 85 poz. 608) w związku z ostatnim ustępem art. 40 powołanej Ustawy Konstytucyjnej w brzmieniu art. 2 ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 69 poz. 449) stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką Województwa Śląskiego co następuje:

§ 1. Językiem urzędowym w sądownictwie i notariacie jest język polski.

Obowiązujące dotychczas w górnośląskiej części Województwa Śląskiego przepisy o języku urzędowym w sądownictwie i notariacie zachowują moc obowiązującą z tą odmianą, że w miejsce języka niemieckiego wstępuje język polski, i ze zmianami wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem.

§ 2. Prawo używania języka urzędowego lub języka niemieckiego przyznane w postępowaniu przed sądami zwyczajnymi w polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej, zawartej dnia 15 maja 1922 r. w Genewie, przysługuje także w postępowaniu przed notariuszami, mającymi siedzibę w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

§ 3. Sędzia, urzędnik wymiaru sprawiedliwości lub notariusz, nie będący w stanie spełniać czynności urzędowych w języku urzędowym (art. 1), może przy spełnianiu ich posługiwać się językiem niemieckim, a to: sędzia i urzędnik wymiaru sprawiedliwości przez jeden rok po objęciu służby w sądownictwie polskim, sędzia komisaryjny, podprokurator komisaryjny i notariusz do dnia 15 lipca 1926 r.

Jeżeli takie osoby zwracają się w swoich czynnościach urzędowych do władz lub urzędów, mających siedzibę w innych częściach Rzeczypospolitej Polskiej, odnośne pisma winne być wystosowane tylko w języku polskim.

Jeżeli wobec osoby urzędowej, wspomnianej w ustępie pierwszym, strona interesowana składa oświadczenie w języku urzędowym, należy przybrać zaprzysiężonego tłumacza, choćby strona nie oświadczyła, że językiem niemieckim nie włada.

§ 4. Przepisy, określające wyjątki od zasad, wyrzeczonych w § 3, wyda w miarę potrzeby Minister Sprawiedliwości.

§ 5. Prawa, zastrzeżone w art. 140—146 powołanej w § 2 konwencji, stosują się aż do dnia 15 lipca 1926 r. także do adwokatów, o ile oni nie są w stanie spełniać swych czynności w języku polskim.

§ 6. Przepisanych w art. 143 powołanej powyżej konwencji tłumaczeń na język polski będzie się wymagało dopiero od dnia 1 kwietnia 1923 r.

§ 7. Jeżeli sędzia jednostkowy lub przewodniczący sądu, przed którym rozprawa się toczy, nie włada językiem polskim, lub jeżeli w gronie sędziowskim zasiada sędzia, nie rozumiejący po polsku, rozprawa toczy się w języku niemieckim, o ile wszyscy sędziowie, a w sprawach karnych także przedstawiciel prokuratury, oraz oskarżony lub jego obrońca, tym językiem władają.

O ile stawający do rozprawy w przypadku powyższym posługują się językiem polskim, członek sądu, rozumiejący po polsku, tłumaczy ich przemówienia, oświadczenia i zeznania na język niemiecki. Sąd może przywołać tłumacza.

§ 8. Jeżeli przy rozprawie w sprawie cywilnej adwokat przemawia w języku niemieckim, treści przemówienia nie tłumaczy się, gdy wszyscy sędziowie władają językiem niemieckim.

Od uznania sądu zależy, czy i o ile adwokatowi, nierozumiejącemu języka polskiego, należy przetłumaczyć na język niemiecki istotną treść rozprawy, toczącej się w języku polskim.

§ 9. Jeżeli przy rozprawie w sprawie karnej adwokat broni w języku niemieckim, tłumaczy się na jego wniosek istotną treść rozprawy, toczącej się w języku polskim, którego obrońca nie rozumie.

§ 10. Protokół spisuje się w języku, w którym odbywa się rozprawa.

§ 11. Wyroki pisze się w języku polskim, — w języku niemieckim zaś tylko wtedy, gdy członek sądu, mający pisać wyrok, językiem polskim dostatecznie nie włada. Wyrok podpisują sędziowie, władający językiem, w którym go napisano.

Jeżeli wyrok pisze się w języku niemieckim, (ust. 1), tłumaczy się go — z wyjątkiem opisu stanu rzeczy i motywów na język polski, tłumaczenie to tworzy istotną część składową wyroku, umieszczaną w jego wypisach na samem czele. Pod względem wykonalności i prawomocności wyroku miarodajnym jest jego tekst polski. W razie różnicy między tekstem polskim a niemieckim sprostowanie tekstu polskiego może nastąpić tylko w drodze uchwały, wydanej przez jednego z sędziów z wykształceniem prawniczym, wyznaczonych w tym celu corocznie przez prezesa właściwego sądu okręgowego, a przy wyrokach sądu apelacyjnego przez prezesa tegoż sądu.

§ 12. Minister Sprawiedliwości może zarządzić odpowiednio stosowanie przepisu ustępu pierwszego § 11 do innych rozstrzygnięć sądowych, które są lub mogą być wykonalne.

§ 13. Przepisy, zawarte w poprzednich paragrafach, stosują się odpowiednio także do sądowych i notarialnych dokumentów dobrej woli, o ile postanowienia, zamieszczone poniżej, nic innego nie stanowią.

§ 14. Minister Sprawiedliwości jest władny wydać zarządzenie w przedmiocie sporządzania przekładu polskiego w razie spełniania czynności w języku

niemieckim, w przedmiocie niezaprzyięzonych stale tłumaczy, których także przybierać można celem sporządzenia przepisanych tłumaczeń na język polski lub na język niemiecki, w przedmiocie zaprzysiężenia takich tłumaczy i wykonywania nad nimi nadzoru, oraz w przedmiocie kar porządkowych za niestosowanie się notariuszów do przepisów odnośnego rozporządzenia.

§ 15. Jeżeli strona przy przedsięwzięciu aktu dobrej woli chce oświadczenie swoje złożyć w języku niemieckim, nie potrzebuje składać oświadczenia, że językiem polskim nie włada lub że chce zeznawać w języku niemieckim, ani też nie potrzeba żadnego protokularnego stwierdzenia w powyższych kierunkach.

§ 16. Czynności, wymienione w § 183 niemieckiej ustawy o czynnościach dobrej woli i w art. 56—59 takiejże ustawy pruskiej, należy przedsięwziąć tylko w języku polskim; postanowienie to nie obowiązuje sędziów, urzędników wymiaru sprawiedliwości i notariuszów, nie posiadających znajomości języka polskiego, na czas do dnia 1 stycznia 1923 r.

§ 17. Sędzia lub notariusz, który spisał akt w języku polskim lub w języku niemieckim, ma prawo protokół ze swej czynności przełożyć w całości lub w wyciągu na język niemiecki względnie na język polski, albo takie tłumaczenie poświadczyć z tym samym skutkiem prawnym, jak tłumacz zaprzysiężony, o ile wedle przedłożonego przezeń prezesowi sądu okręgowego oświadczenia pisemnego obydwoma językami poprawnie włada.

§ 18. Posługiwanie się językiem niemieckim wbrew przepisom, w powyższych paragrafach zawartym, nie pociąga za sobą ujemnych skutków prawnych dla stron, z wyjątkiem naruszenia przepisu § 6 i ustępu pierwszego § 11.

§ 19. Wszelkie według dotychczasowych ustaw konieczne oznaczenia firmowe i inne, jakoto: „Offene Handelsgesellschaft”, „Aktiengesellschaft”, „Kommanditgesellschaft auf Aktien”, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung”, „eingetragene Genossenschaft mit unbeschränkter Haftpflicht, mit beschränkter Haftpflicht, mit unbeschränkter Nachschusspflicht” i t. p. należy zastąpić odpowiednimi oznaczeniami polskimi, jako to: „Spółka jawna”, „Spółka Akcyjna”, „Spółka akcyjno-komandytowa”, „Spółka z ograniczoną poręką”, „Spółdzielnia zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością, z ograniczoną odpowiedzialnością, z nieograniczonym obowiązkiem dopłaty” i t. p.

Zastępcy prawni firm i osób prawniczych są obowiązani wnioski w myśl powyższego przepisu przedłożyć sądowi do sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pod rygorem kar porządkowych z § 14 kodeksu handlowego i § 160 prawa spółkowego.

Wniosku takiego nie uważa się za zmianę statutu.

Na przyszłość wolno firmy i osoby prawnicze zapisywać do rejestrów i do ksiąg gruntowych tylko z oznaczeniami, zmienionymi stosownie do ustępu pierwszego.

§ 20. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:
W. Makowski

mał kopertę" wstawia się nową rubrykę z nagłówkiem: „od kiedy zamieszkuje w obwodzie głosowania”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
A. Kamiński

632.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 23 sierpnia 1922 r.

uzupełniające rozporządzenie wykonawcze z dn. 18 sierpnia 1922 r. do ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. zawierającej ordynację wyborczą do Sejmu oraz ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. zawierającej ordynację wyborczą do Senatu.

Na zasadzie art. 32 ust. 7 i art. 118 ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. zawierającej ordynację wyborczą do Sejmu (Dz. U. R. P. № 66, poz. 590) oraz art. 1 i art. 16 ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. zawierającej ordynację wyborczą do Senatu (Dz. U. R. P. № 66, poz. 591) zarządza się co następuje:

§ 1. Wzory formularzy spisu wyborców podane w dodatku № 1 i № 1a rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 66, poz. 595) uzupełnia się w ten sposób, że przed rubryką z nagłówkiem: „otrzy-

Sprostowanie.

W Dz. U. R. P. № 50 poz. 442 w Konwencji Handlowej między Polską a Francją na str. 842 w wierszu pierwszym zamiast: „Numery taryfy polskiej”, powinno być: „Numery taryfy francuskiej”; na tejsze stronicy:

zamiast:

Numery taryfy polskiej	Nazwa produktu	Zniżka procentowa
ex 517 517 bis	Maszyny tkackie do wełny i bawełny gremplowanej.	75

powinno być:

Numery taryfy francuskiej	Nazwa produktu	Zniżka procentowa
ex 517 517 bis	Maszyny przedzalnicze do wełny i do bawełny gremplowanej.	75

Warszawa. Tłoczono w Drukarni Państwowej z polecenia Ministra Sprawiedliwości.

18370 P

Konto czekowe Pocztovej Kasy Oszczędności № 30130.

Cena 125 mk.

Administracja Dziennika Ustaw zawiadamia pp. prenumeratorów, że cena prenumeraty za III kw. r. b. wynosi 1500 mk.

Z dniem 1 lipca została wstrzymana wysyłka Dziennika prenumeratorom miejscowym zalegającym w opłacie.

Celem uniknięcia przerwy w wysyłce Dziennika uprasza się o wpłacanie w ciągu b. m. prenumeraty za kw. III—ewentualnie zaległej za kw. II—do P. K. O. na konto 30130.

Reklamacje, tyczące się nieotrzymania poszczególnych numerów Dziennika, winny być kierowane do miejscowych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Administracja wysyła numery powtórne tylko za opłatą.

Listy w sprawach prenumeraty, reklamacji i t. p. należy adresować: „Administracja Dziennika Ustaw, Warszawa, Plac Krasińskich № 12”.